

СВОБОДА

LIBERTY

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РУСКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУСКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“.

Рѣчь IV.

Шамокінъ, Па. Четвергъ 30 го Сѣчня 1896.

Число 5

Календарь.

Сѣчень.	30	Ч.	Атанасія и Кирила
	31	П.	Макарія, Евфросинія
	1	С.	Евдокія, Евсемя
	2	В.	Евдокии
	3	П.	Тимотея, Анастасія
	4	В.	Климента мученика
	5	С.	Ксения пренобной

Звѣст.

Вступна стаття.—Водъ Выдѣлу „Союза“.— Себѣ было добре.— Вѣсти изъ Америки.— Вѣсти изъ краю.— Переглядъ политическый.— Новины.— Справы робитны.— Де-що цѣлшого.— Вещчина.— Сѣчь.— Стрѣча.— Фейлетонъ.— За краини слезъ и горя.— По колыдѣ.— Три актъ родни Братя.— Оголошени.

Водъ Редакци.

Розблани двя попереднй числа „Свободы“ на оказъ всемъ нашимъ Русинамъ въ Америцѣ, о скѣлоко лашъ були звѣсти намъ адресы, думаемо, що люди перечитавши нашу газету переконались, чи варто ея пренумеровати и читати.

Зъ отсимъ числомъ будемо вже высылати лишь тымъ людямъ, котрі або зацѣдили, або замовили нашу газету.

Старокраевй часописи просятъ о подслѣженнѣ намъ въ замѣнѣ своихъ часописей информуватисѣ о справахъ батьковщаны. Еслибъ хто, зъ людей въ старомъ краю бувъ цѣкавый и хотѣвъ нашу „Свободу“ читати, най зволитъ заслати намъ назначену предплату, бо мы водѣ сего числа нѣкому газету даромъ не будемо высылати.

Наша адреса:

„SVOBODA“

144. S. Franklin Str.
Shamokin, Pa.

Водъ Выдѣлу тов. „Союзъ“.

Всеми намъ звѣсне наше руске, робитниче, спома-

гающе товариство „Союзъ“.

— Мы даемо **500 дол.** посмертного и приймаемо тыхъ членовъ, що належали до другихъ товариствъ **безъ вступного.** Треба только заслати гроши до насѣра: George Chylak, Organizer, Pa.

и повѣдомити секретаря: Rev. Nestor Dmytriv, Mt. Carmel, Pa., а вже еси чоловѣче забезпечений на випадокъ смерти. Вже твоя жѣнка и дѣти не плачуть и не нарѣкають на неблагого батька.

Понеже наши члены не маюць въ статутахъ написано, що „Союзъ“ дае посмертного не 400, але 500 дол., а богато членовъ водзываетъ до насъ, щобъ статутъ такой имъ прислати, въ котромъ бы было написано, що „Союзъ“ дае посмертного 500 дол. — Выдѣлъ нѣмъ постараетъ ся о новй статуты, заявляе сею дорогою своимъ членамъ, що „Союзъ“ водѣ 5. дшнця 1895 року порѣшилъ платити посмертне не 400, але 500 дол. Найжежь то заявлене выстаритъ нашимъ членамъ, нѣмъ вы-

стараемо также нашимъ членамъ, що они маюць право доставати „Свободу“ за **одного долъара** на рокъ. Просимо всехъ членовъ, щобъ точно платили свои вкладки мѣсячней, щобъ мы могли точно предклатати мѣсячне справоздане кассовое, тай чтобъ на випадокъ смерти члена Выдѣлъ всеицашъ могъ бодай одну слезу огерти бѣдной вдовѣ и осироченымъ дѣтямъ.

Иванъ Голова
председатель.

Несторъ Дмитровъ
секретарь.

Шамокінъ 30. Сѣчня.

Въ попередной стать згадали мы, що **нашй часопис** руско-американскый, хотѣ вже нынѣ они не такй, якъ були лѣтъ тому колька въ задѣ, хотѣ они вже подѣ взглядомъ формы, змѣету и языка, постушили далеко упередъ, однакъ еще дуже водоувѣдали цѣлковито своетои цѣли. Подѣ взглядомъ формы повинна руска газета въ Америцѣ бути такою, якимъ еуть все американскыи газеты, писанй чиято англійскою, чиято иншою мовою. Мы самы не можемо нѣчого свого власного сотворити. Мы повинны и мусимо прировняти себе до сильнѣйшихъ народностей, котры надаюць тонъ цѣлому устройству суесольному въ Америцѣ. Намъ треба бы нашихъ газетакъ быти американдьями зъ рускимъ духомъ. Форма американдьскихъ газетъ зовсѣмъ рождена водѣ формы газетъ европейскыхъ и се рѣчь зовсѣмъ ясна. Газета е водгомонномъ думкомъ и жита суесольности, а та думка и жита уорани ~~на родинѣ~~ въ рождну форму. Америка, край бизнесу, край въ котромъ устроѣ канталістичный въ першой добѣ своего розвою. Конкуренция продуцентовъ и репродуцентовъ въ наибольшомъ розгарѣ. Рабунова господарка компаніична дьялаетъ горячку набуваня якъ наибольшинихъ зысковъ. Зъ того и еще иншихъ поводовъ жите горячково, жите еказалибыемо безъ завтра, а послѣ того и газеты являютъ ся тымчасовыми безъ жадной провѣдной гадки, безъ певного вытиченого програму, се еуть оголошени рождного

роду. Оголошени бизнесовй, оголошени политичный, оголошени литературный. Такимъ еуть американскыи газеты и такими мусѣть быти и нашй рускый, если ехочемо зацѣкавити нашего чоловѣка, захотити его до читаня и положити певну подставу до трѣвки егизистенци. Всякй рѣчи мусѣть по американдьски быти поданй въ формѣ оголошени. Предметове трактowane sprawy збудитъ американця. Вѣтъ умѣе лишь бизнесъ предметове трактовати. Се ето подстава жита и вѣтъ лишь тымъ интересуетъ. Всякй академичный трактованя другихъ пытань его не интересують и вѣтъ впрость скаже, що его се не займае, бо то не его бизнесъ. Отъ такъ мусѣть и нашй часописъ выглядити подѣ взглядомъ формы и змѣету.

Подѣ взглядомъ языка мусѣть часописъ уважати на се, щобъ писати языкомъ зрозумѣлымъ для читателѣв. Всякй балаканиа на тематъ языка „общерусско-го“ и языка „церковного“ не можеть мати мѣнца въ Америцѣ. Мы не можемо особной литературы рускою въ Америцѣ. Мы мусѣмо уважати языкъ за средство, за помощю котрого можемо порозумѣтисѣ зъ нашимъ братомъ въ Америцѣ въ его потребахъ и змаганяяхъ. Понеже народный, вже выроблений языкъ есть найдповѣднѣйшимъ и найдпростѣйшимъ средствомъ, одже сега, а не иншого языка потреба уживати, хотячи дойти до цѣли.

Якъ будемо колысь мати свой литературный газеты въ Америцѣ, тогда може мати и квестія языкова свое. мѣсеце — но нынѣ, коли етолько работы економичной

чекае у насъ полагаждениа, поилишѣмъ тѣ квестии людемъ фаховымъ, академиямъ въ старомъ краю, а они певно за насъ и для насъ свое зроблять.

Нема нѣчого легшого, якъ фразами пустыми сварити ся за языкъ, до сего нетреба нѣякого фахового знаня, але незмѣрно тяжше вяти ся до якогъ реальнои працѣ, бо до сего потреба и охоты и свѣдомосты и правдивого патриотизму.

Реальная праця газетами и по за газетами, праця на почтѣ американдьской зъ рускою закраскою, се першій головный обовязокъ и газетъ и патриотовъ нашихъ въ Америцѣ.

СЕБѢ БУЛО ДОБРЕ.

Нѣхто такъ до живого водчувати не може народныхъ потребъ и бажань, якъ народъ самъ. Дятого раднѣ, котрый по правдѣ хочеть успешно працювати для люду, чтобъ замѣшалсь мѣжь народъ и прислушалсь якъ вѣтъ выявляе свои болѣ, свои бажаня, свои потребы помѣжь собою. О томъ правдѣ переконавъ ся я самъ.

Будучи не давно тому на контрахъ мѣжь нашимъ людомъ, хотѣвъ я дознатисѣ якъ и що зъ „Свободою“ да и зъ „Союзомъ“. Чи припала перша имъ до смаку, чи промадно пруть ся до другого? На се доставъ я слѣдуючу водповѣдь:

Газета и „Союзъ“ то наша. Черезъ газету хочуть нашй вченшй люде просвѣтити нашъ рускый народъ въ его родинй мовѣ, чтобъ ему троха прояснилось въ головѣ. Черезъ „Союзъ“ хочеть ся прийти на помѣчь нещасному рускому робитни-

кови, накопи постигне его лихадоля на далекой чужинѣ, а именно: калѣцтво, неспособнѣсть до працѣ, або неумолимѣя смерть. Но не все ще нашй людоньки спѣзнали велику вартѣсть своени газетъ и ще не все переконались о превеликомъ добродѣйствѣ „Народного Руского Союза“. Черезъ тое праця коло добра народа тутъ въ Америцѣ здаеть ся невѣдоною а ошче сеп працѣ майже не встанѣ дозрѣти. После нашего хлопского розуму — такъ оповѣдали менѣ люде — наилучшебы было, чтобъ нашъ „Союзъ“ въ порозумѣню зъ Редакцию „Свободы“ забезпечили собоъ у кождой мѣсецевости, де жикуть Русины, **одного писменного чоловѣка** яко **агента** такъ водѣ газетъ якъ и водѣ „Союза“ зъ тою надородоку: що газету будполучати даромъ, а водѣ „Союза“ звернене топ квоты гроша, яку понесе при высланю почтою членскыхъ вкладокъ мѣсячныхъ до кассы „Союза“. Тодѣ все пойдѣ скорымъ крокомъ на передъ, якъ Богъ приказавъ и якъ мы того хочемо.

Богато говорили дальше менѣ наши сердечни люде, не одинъ бы хотѣвъ предплатити собѣ газету и вступити до нашего „Союза“ — та не знае бѣдака вывести собѣ свѣту-пуця въ той справѣ. Другий тою самою неразъ носить ся гадкою, та опѣсля кидаетъ, бо нема кому его подтримати въ добромъ намѣреню и захохитити. Третий байдужный каже: ехъ! на що менѣ тамъ якихъ газетъ та „Союзѣвъ“ — я ту не вѣчний. Хотяи пуста его балаканина, але сердцемъ вѣтъ ще не с такъ злымъ и давѣ бы ся навести на дорогу правды, слибъ было кому его вразумити та освѣтити

и представити цѣлу рѣчь въ правдивомъ еи свѣтлѣ и вказати хосенну участь для него. Нашй люде въ концѣ поперли свой здоровый поглядъ на сю справу осѣ якимъ доказомъ вятимъ зъ досвѣдчени будденного жита и вспольного пожтя. Нашъ братъ, кажуть люде, знае своего навскрѣзь. Чи черезъ вояину грубу гуньку, чи черезъ американдьскый чорный лашъ, одинъ другого видѣть душу и мысли, якй снують ся въ головѣ. Хлопъ хлопа знае и протѣ они мѣжь собою скорше порозумѣють ся и одинъ другого скорше переконас власными самородными аргументами, противу котрыхъ всяка диялектика або логика Аристотеля, Платона блѣднѣе.

Такой назначеный рускый агентъ робитниче мѣжь нашимъ робитниками мае всюгда нагоду и легкй способъ сповнити свою патриотичну задачу. Чи то при робѣ, чи при склянцѣ пива, чи де при оказии, чи на хрестинахъ, чи на вѣсѣлю, може завести рѣчь о газетѣ и о „Союзѣ“ и того захохититъ, тому представити хосенну и радную работу третому сиривити хибне поняте, воджене байдужностъ и переконас го такъ, що сеи и той запренумеруе собѣ газету и стане членомъ „Союза“.

На тое я кажу: себѣ было добре и такъ треба зробити. Въ старомъ краю горлають лаша: „ruscić rusina na rusina a tak sami się wygubia“ — а ту въ Америцѣ кличе рускый народъ противно: „дайте намъ честного руского агента чтобъ поднравъ справу „Свободы“ и „Союза“ мѣжь нами, то вкоротцѣ станемо освѣченымъ народомъ“!

Гр. Гр.

ЗЪ КРАИНЫ СЛЕЗѢ И ГОРЯ.

Першй образокъ

„КУРАТЕЛЯ“.

написавъ

Д-ръ Андриѣ Чайковскый.

(Конецъ).

Ганна держала прижу цѣпка въ рукахъ. Иванъ выдрывъ ажъ пряха стала рвати ся. Вѣдтакъ ударивъ Ганну зъ цѣлокъ силы межю очми неустомкомъ...

Ганна держала прижу лѣвою рукою, а правою хопила голу кужьль, що сторчала въ лавѣ на держаку и ударила Ивана зъ цѣлокъ силы по головѣ. Она и не тямила, що въ той хвилѣ робитъ. Иванъ державъ еще въ рукахъ пряху, що ему мѣжь пальцѣ замотала ся и похиливъ ся до землѣ. Ганна ударила другой разъ и вѣтъ приломшений упавъ на землю. Але вѣтъ отямивъ ся а розмахуючи руками, коли подносилъ ся, намацавъ подѣ зацѣкомъ сокиру. Затиснувъ сильно въ рукахъ топорщице и ставъ подносити ся зъ землѣ:

— Теперь буде тобѣ, шельмо, амьнѣ...

Дочка Парашка ажъ задеревѣла на лавѣ. Она хвиля, а розлюченный ияиния убе бѣдну маму. Въ одну мить сшочила зъ лавы, хопила обѣручь **грабову маглѣвницю**, що стояла въ вѣтъ коло мисничка и зъ цѣлокъ силы

ударпла батька зъ заду по головѣ. Ивана обляла кровь и вѣтъ поваливъ ся на землю, але сокры зъ руки не пустилъ. Тодѣ мати крикнула на дочку:

— Бймо Парашко, забймо пса, бо вѣтъ насъ поубивает. Одно намъ чия туть бѣдувати, чи на шибяницю поити...

Въ той хвилѣ Иванъ подносилъ ся ошче и намацавъ ся встатц. Але Парашка ударила его другой разъ заки ще поднѣлсь ся цоловиною тѣла, а Ганна била куделею. Били такъ довго, що ажъ мозокъ зъ черепа выплывъ. Бѣдай жѣнки не бачили теперь нѣчого хйба своего ворога въ крови, не тямили нѣчого, хйба свои злиднй, шо вѣтъ имъ заподылѣ...

Перша отямилась Парашка. — Досѣть мамо, вѣтъ вже не живый...

— Доню мой, що мы паробили...

— Прощало мамо!

Вѣдтакъ зятянули трупа до сѣней, прикрыли мервою и пошли въ хату. Сшити не кляли ся, хотяи то була послѣднй нѣчь въ своей хатѣ. Такъ пересѣдѣли мовчки до рана. Якъ лишь стало свитати, выбрались обѣ до мѣста и пошли до суду.

Судія привитавъ ихъ такъ:

— Вжесѣте знову туть мон перепеличи! Страхъ якъ менѣ за вами навкучило ся! Вже вамъ чортъ спокою

не дае, шо вѣчно менѣ лазите...

Чекай, чекай, прийде вже...

— Прошу пана насъ позамыкати, каже Парашка, бо мы его убили...

Судія ставъ якъ вкопанный.

— Кого?

— Та Ивана Хомяка, мого чоловѣка, каже Ганна. Не можна було собѣ рады дати. Завтра мавъ продати хату жидови, вчера то ще хотѣвъ чужий мѣтки пропити...

— Але жъ тая справа вже была готова. Я узнавъ Ивана марнотравникомъ, давъ ему опѣкуна — вже всебѣ есть въ експедицѣ...

— Намъ вже нѣчого не потреба...

Судія списавъ протоколь, прикликавъ возного и казавъ обѣ жѣнки позамыкати.

* * *

Другой дшны припадавъ святый вѣчѣръ. Люди порались коло своего. Кто дрова рубавъ, хто дѣда ладивъ на свить-вѣчѣръ, а вже наибольша работа жѣнкамъ. На Хомяковѣ нѣхто и не оглядае ся. Иванъ звычайно въ коршмѣ, а жѣнки на работѣ, та и не диво, шо хата зачинена.

Ажъ туть заждаетъ до вѣтца судова комисей, ажъ зъ двома докторамп.

— Де туть бывать Иванъ Хомякъ? пытае судія.

— А отъ туть не далеко, та ледве вѣтъ въ дома, я зыразь пошлю

за нимъ до коршмы, бо вѣтъ тамъ шо дѣя гостюе... страхъ якъ розпнѣвъ ся.

— Вѣтъ мабутъ буде въ дома, каже судія, хйба не знаете, шо его жѣнка вчера зъ дочкою убила?...

Вѣнтови ажъ сокира выпала зъ руки, шо неку дрова рубавъ. Вытрѣщивъ очи и розтворивъ ротъ: — Святѣ Господи! — Отъ доливъ ся горькои години. Гей! гей! Боже! до чого то горѣвка довела — Бѣднй бабиска!

— Теперь не часъ о томъ говорить, возьмѣтъ двохъ людей и пойдѣмо.

Вѣтъ метнувъ ся до хаты, надыгъ кожухъ и пославъ парубка за ассесорамп.

Хата Хомякова была заперта на ключѣ. Треба було дверѣ выкажити зъ бѣгунѣв...

На сѣрединѣ сѣней лежала купка мервы. Коли еи розгребали побачили тамъ Ивана,

Вѣтъ лежавъ розтягнений зъ вытягнеными по надѣ головою руками. Лица не можна було познати зъ подѣ засхлои крови. Волосе скудовчене кровью и мозгомъ. Въ одной рущѣ державъ ще мотокъ пряхи, за для котрой зазнавъ смерти.

Зъ тяжкою бѣдою удало ся наклонити людей, щобъ взяли трупа и занесли въ хату, де его покажи на

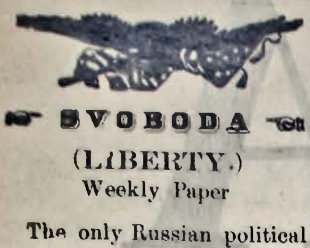
двохъ дощкахъ. Лѣкарѣ промывали лице водою и брали си до своей работы. А тымчасомъ судий сѣвъ на лавѣ и розглядавъ ся по хатѣ. Всюды таке страшне ужбожество, шо ажъ сердце кервавитъ ся. А до того неладѣ всюды якъ по вѣнѣ. На полицы нѣ одного цѣлого горничка, або миски, на стѣнѣ нѣ одного цѣлого образа.

Въ лавѣ стирчигъ еще одна недокончена кужьль. На помостѣ закрѣповлена маглѣвниця, а побѣчь нхъ сокира.

О чѣмъ судія теперь думавъ — не знати. Але мусѣло ему прийти на гадку, чому то нема закона, шобы можна заперечити чоловѣкови марнувати свое добро, якъ ино прийде на него доносе, заки еще его судъ признасть марнотравникомъ?

Заки лѣкарѣ покѣнчили свою роботу, зложили порѣзаного Ивана въ домовину збату на борзѣ зъ простыхъ дощокъ, та списавъ протоколь, вже змеркало.

Люди входили до своихъ хатъ, поздорывали ся святымъ вечеромъ, засѣдали коло снопа-дѣда, а тымчасомъ порубаного везли на простѣмъ возѣ на цѣнтарь. За возомъ ишовъ грабаръ зъ лошаतोю и громадскый полицейй, шо мавъ доглядывати няного прабаря, котрый змедно воркотѣвъ, шо ѣи на святый вѣчѣръ не мае спокою. Въ томъ чисѣ Ганна и Парашка си-

The only Russian political Newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken.

Published at 144, South Franklin str; Shamokin, Pa. of each week by the Svoboda Publishing Co.

ADVERTISING RATES: One inch per annum...\$ 10.00 Six months... 6.00

All communications should be addressed to: 'Svoboda' Printing Office 144 S. Franklin, str, Shamokin, Pa.

Предплата рочна ...2.00 До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и гроші просятъ высылати подъ адресу: To 'Svoboda' Printing Office 144 S. Franklin, str, Shamokin, Pa.

Наша газета выходитъ по пятницамъ в Четвертъ.

Entered the post office at Shamokin, Pa. as second class mail matter.

УВАГА.

Хотѣи приступити до 'Свобода' най посылають грошы в мѣсячнѣ до кассера.

Mr. Gr. Chylak Olyphant Pa.

И увѣдомити секретара подъ адресою.

Rev. Nestor Dmytriv Mt. Carmel, Pa. P. O. Box. 599.

Друкарня 'Свободы' выпускаетъ дуже точно, скоро и дешево всякѣ рѣчи, какъ: газеты на балѣ, выгравки; статуа для Братствъ; водочны, листы и въ загалѣ всякѣ рѣчи входящѣ въ кругъ дѣланя друкарнѣ, въ мѣсячѣ: русской, польской и словацкѣй.

ВѢСТИ ЗЪ АМЕРИКИ.

Дописъ „Свободы“

Юнкерс Н. То. 19. января. 1896.

На дворѣ весело, сонце свѣтитъ, люде — то сюда — то туда, проходимъ ся, голоси розговори ведуть; а я сиджу при столѣ, самъ самѣенскій въ хатѣ — и начебъ не чувъ того людского гамору, продумую, что бы то нового, та цікавого написати для нашої „Свободы“.

Та ось намѣривъ я Вамъ описати положене сего мѣста и его мешканцѣв. Хотѣ се и не нове, но все зацѣкавить не одного, бо не оденъ цѣкавыи може: яке тото мѣсто? та якѣ въ нѣмъ люде живутъ?

Мѣсто Юнкерс лежить на широко-розложеной ровнинѣ, а посередѣ него битѣ улицѣ, по котрыхъ товпы народу проходимъ ся. По мѣжъ тыми домами видко до горы стремлячѣ верхн костелѣвъ рѣчныхъ народностей.

Помѣжъ тыми народностями поселились и нашѣ Русины зъ Галичины и зъ Угорскон Руси и жуть собѣ звычайно повнымъ житемъ, якъ-то кажуть, мовъ въ Бога за дверми!

Мають церковь красну, муровану зъ цеголь, на высококомъ мѣстѣ, котрой турнѣ стремлячѣ высоко понадъ все домы, а на сѣхъ турныхъ позолоченѣ кресты, на котрыхъ блиститъ слава Американской Руси. Побочъ церкви есть плебанѣя въ котрой мешкае О. Василій Волошинъ зъ своею родиною, котрый першу тоту парохію обнявъ приѣхавши зъ старого краю. О. В. Волошинъ есть непоміняемый Американской Руси — и старае ся всеми силами о благо ему порученой церкви, та народу. Стараеся вылатити довг, котрый въ своемъ приходѣ заставъ на церкви (зверхъ 13,000 дол.) и заохочуе народъ, щобъ постаравъ ся вылатити сей довгъ, та щобъ спорядити тую церковь во внутри т. е. щобъ зробиити Иконостаеъ.

Тое бы далосе легко зробиити, еслибъ мѣжъ нами була згода, була еднѣсть. Та пожъ зъ того! Русины зъ Угорщины хотѣть бути визшими надъ Галицкыми, котрыхъ число переводышасе о половину. Нашѣ Русины зъ Га-

личины не хотѣть датисе, и що доси були по словенскихъ сполкахъ, то теперъ повстунали и заложили собѣ свое Братство, Братство тое св. Арх. Михаила заложилось 1-го Октобра минув. р. и числитъ вже 50 членѣвъ.—Братство тое мае замѣръ заложити чытальню. А если робота на дальне пойдѣ лучше, то бути може, що нашѣ Братѣ пристануть и до „Союза“.

Братство наше зарядило такоже балъ на доходѣ касы братской, котрый буде водбуватисе на 13-го февраля с. р.

Окрѣмъ нашого находить ся тутъ еще три сполки словенскѣй.

Робота тутъ иде не дуже добре. Но за тое балѣ тутъ водбувають ся въ кожду Суботу и люде сходятъ ся лучше якъ до церкви!

Писавъ-бымъ що больше, однакъ ще недавно тутъ пробуваю — протосе и всего не знаю. Если дождаю ся что инше, напишу Вамъ познѣише!

C. С-вко.

ВѢСТИ ИЗЪ СТАРОГО КРАЮ.

Поведене политичной власти въ Тернополѣ зъ емигрантами.

Посля „Дѣла“ подаемо таку вѣсть зъ Тернопольщины, въ котрой яркими, а на жалъ правдивыми красками змалювано котры удавали ся до тернопольского староста о пашпорты. Нынѣ достали ны въ двѣхъ дописувательствъ зѣвѣтку, що дѣяло ся въ Тернополѣ дня 22. н. ст. грудня. — Поведене власти зъ емигрантами — пише першій дописуватель — переходить въ Тернополи что до своей брутальности можливй границѣ. Не можнѣ поровнувати сего зъ поведенемъ зъ худобою, бо якъ справедливо одинъ селянинъ-эмигрантъ сказавъ: „И надъ худобою такъ не збыткуютъ ся, бо самѣ наши за нею упоминають ся, а надъ нами й Богъ не

амилосердитъ ся“. Законы устакотъ, нѣякои апелации нема, бо все зависеть вѣдь брутальной ласки инспектора полиціи Скульского! А коли ийде ся хто, шо упомне ся за бѣдными людями, сейчасъ достае водпрыву: W imieniu prawa! Jeszcze jedno słowo bedziesz rap aresztowany! Оногда донесли мы, шо придержанно на полиціи по-надъ 50 селянъ зъ жѣнками и дѣтми. По 28-годинномъ арештѣ выпущено ихъ зъ арешту. Черезъ сей цѣлыи часъ замкненѣ не мали въ устахъ нѣ крыхты хлѣба нѣ капль воды, а коли одна жѣнка молила о воду для своей дитины, почула водповѣдь вѣдь полицѣвѣ: Djabli sie nie wezmą, ani twego dziecka! А зновъ въ недѣлю дѣялись нечужанѣ рѣчи. О годинѣ 12-той въ полудне поишли жѣнки зъ дѣтми на рукахъ до старосты Завадзкого по пашпорты, думачючи, шо елзыи вымолять се, шо не выпросили чоловічки. За ними ишли селяне (Будынокъ староста стоить напротивъ магистрату, де помѣщена полиція; бюра старосты мѣстятъ ся на першѣмъ поверсѣ, куды вѣдутъ камѣннѣ досыть стрѣмкѣй схода.) Ледви вошли жѣнки до сѣней будынкъ староста; кинуло ся зъ десяти полицѣвъ за ними; одинъ станули въ дверехъ, щобъ водлучити жѣнокъ въ сѣняхъ вѣдь чоловікѣвъ на дворѣ, а другй кинулись до сѣней въ слѣдъ за жѣнками и тогда тамъ лучились нечуванѣ страшии подѣвъ, котры лишь по части можна було зобрати после оповѣданя наочныхъ свѣдѣкѣвъ селянъ. Евдоху Мехъ зъ жѣнку, вхопивъ полицѣя за ноги и волкъ ей по сходахъ зъ першого поверха на долину. Юстиву Канарску зъ Людвикѣвки такъ потовкли полицѣя въ груди, по головѣ и по цѣломъ тѣлѣ, шо ледви по повгодномъ водтираню можна було завести ей на зельницю. Кат. Шатай зъ Настасова кинули полицѣя на землю и такъ ей били, шо ажъ зомгла и ледви ей водтерла. Анелю Завадску зъ Настасова хопивъ полицѣя за руки и почавъ выкручувати на все стороны, а коли ще и сего не было досыть, злапавъ за рукавъ

и подеръ ѣи цѣлыи кабаты. Франку Фърманъ зъ Людвикѣвки такъ оббили по лицу, шо въ пѣвтора годныи опѣсла на лица воды не синѣвъ, а знаки вѣды пальцѣвъ. Только можна було записати. Хочъ не богато фактовъ, однакъ и сѣ выставу на вѣковѣчныи памятникъ старостѣ Завадзкому и бурмистрѣви Погорецкому, котрый придивлявъ ся походови побитыхъ зѣ староста на зельницю. Не стае очей, щобъ дивити ся на те все! не стае сердца, щобъ водвѣдуватисе о томъ всемъ! По тыхъ побояхъ пустили всехъ въ дальшу дорогу. И на шо було бѣднѣише такъ катувати — чи ще имъ мало споминѣвъ зъ родной землѣ? — Другй дописуватель доносить лишь загално о побояхъ, причѣмъ послѣ зѣзнаня двѣхъ свѣдѣкѣвъ пише, шо скиду валп жѣнокъ комѣтъ головою горѣ сходами на долину. Одна жѣнка мала забити ся на смерть. Побитыхъ жѣнокъ и дѣтей повывносили передъ старостоу подѣ муръ и тамъ ихъ водтирано. Коли вчинивъ ся зойкъ, якѣсь паны приишли и сварили полицѣя, а водтакъ одиѣ полицѣя выишовъ зъ бюра староста и оповѣститъ: Хто хоче хѣати до Бразили, най иде на гору по пашпорты! — Таку памятку дали власти тернопольскѣй бѣдными эмигрантамъ на дороге зъ родного краю!

Потумо ти страшии вѣсти въ „Свободѣ“, щобъ показати нашимъ Американцямъ, якъ по зѣвѣрки поступають власти зъ нашими братами въ конституциной Аветрии при конци 19. вѣку. Нашѣ Русинѣ, бы вернуть до Галичины, то здаеь нѣ одной годины не посидѣвыи свободно. — Замкнулибы чоловігу до криминалу, бо вѣн не стерпѣвъ такихъ страшныхъ кривдъ, якѣ заподѣвають жандармы и всяка друга польска эволючъ бѣдному, голодному хлопови.

Въ справѣ эмиграціи

доносить австрійскй консуль въ Генуи, шо эмигранты Иванъ Зазулякъ зъ Свѣржа, Иванъ Смага зъ Рудавцѣвъ, Сенько Данилчукъ зъ Полохова и Иванъ Хмѣль зъ Олышаницѣ повернувши

зъ Парани дня 14-го с. м. до Генуѣ прибули въ товариствѣ Салезиянина о. Дуды до его бюра и зѣзнали тамъ протоколярно, шо на намову агента Сильвіо Надади, котрый робивъ имъ наибольшѣ заохочуючѣ обѣтъищѣ, удали ся передъ шѣстьма мѣсячями до Бразилии. Зъ Рио достали ся они скоро до Параны де сразу знаишли роботу и были черезъ першѣ чотыри мѣсяцѣ цѣлкомъ задоволенѣ. Але коли настали дощѣ они утратили всяке занятѣ. Помимо обѣтъищѣ не одержали они нѣ кусника фунту, а працо ихъ вызскувано при будовѣ зельницѣ, они мешкали въ баракахъ, де ихъ дѣти неустанно хѣрували. Для поратования дѣтѣи они не вагали ся понести значнй выдатки и зобрывши решту маѣна, купили корабельнѣ карты, щобъ опустити край, до котрого заманили ихъ несовѣтнѣ агенты. Они намѣрляли зъ початку осѣсти въ околицѣ Куритиби, але тамъ веде ся всемъ галицкымъ эмигрантамъ дуже дико; лѣта минають, поки якй эмигрантъ достане кузенькѣ грунтъ. Надто эмигранты зъ Нѣмечины и Росіи такъ заповнили Парану, шо тамъ нема шо робити. Подаючи ску скаргу эмигрантовъ, котры особито пересвѣдчили ся о вартости захвалюваныхъ водносинъ въ Паранѣ, до вѣдомости публичной додаемо, шо после несправдженой ще вѣдомости, засягнуеной у граничныхъ италійскихъ властяхъ, бразиліске правительство здержалъ приримане эмигрантовъ зъ Австро-Угорщины. Завважаемо, шо власти постановили строго придержувати ся арт. 19. обовязуючой тамъ эмиграциной уставѣ и не впускати на италійську землю эмигрантовъ, котры не мають проводника.

— О депутации галицко-русского народа до цѣсаря до Вѣднѣ помѣститъ посоль Барвѣнскій въ своей „Правдѣ“ (въ выпускѣ, шо выишовъ вже по отвореню сойму и по его декларации) стату, зъ котрой ажъ капае неправда, клевета и ще щосе горше. Въ статѣ той посоль Барвѣнскій называетъ цѣсарскае „строге угѣмнене дане депутации — заслуженымъ“ и не то не уимае ся хочъ-бы словечкомъ за рускими священниками, котры поѣхали до Вѣднѣ званши участь въ торжествѣ вѣдѣду кардинала, але це и намагае ся довести, шо депутации выѣхала въ четверъ таки для демонстрации проти кардинала. Саму депутацию старае ся посоль Барвѣнскій представити яко демонстрацию „выдатно москофильску“ — говоритъ, шо нѣбы-то „народовѣцкѣй и радикальнѣй провѣдирѣ были москофильскою ескортоу въ депутацию“ та шо „дали ся москофильскоу агенциѣ ужити до ея поганыхъ цѣлей“ и спроне вѣвѣрилаась „традициамъ и принципамъ народовѣцкимъ“ — а все се ддятого, шо на двѣста и юльска-десять членѣвъ депутациѣ начислили ажъ пять москофильдовъ, котры поѣхали до Вѣднѣ, и повывдумывъ о нихъ такѣ рѣчи, якѣхъ не бачили наочнѣ свѣдѣкѣ. Кореноу-жь всего есть уступѣ, де п. Барвѣнскй говорить о „подозрѣнѣ о походжене гропа на конца депутациѣ зъ поганого жерела“. Отже посоль Барвѣнскй, потуючи се подозрѣне, каже вѣдь себе: „Сего подозрѣния не могъ ослабити и усунути навѣтъ и. Романчукъ своею промовою (въ радѣ державной), позаякъ се рѣчь исторична, якими засобами оперуе при всякихъ нагодахъ птабѣ москофильскй“. — Въ сѣмъ дѣлѣ посоль Барвѣнскй зойшовъ ся зъ корреспондентомъ „Свободы“ п. Креховецкимъ „зъ-подѣ капокъ“, зъ Моріцѣмъ Шепсомъ, редакторомъ Wiener Tagblatt-у и зъ другими того сорта приятелими Руси. Гратулюємо!

дѣли подѣ ключемъ, плакали на своей доле, та згадували, шо колисе и у вѣкѣ инакше было, та на вѣки пропало...

Не однакова у людеи доля...

III.

Предсѣдатель суду присяглыхъ задзвонивъ и проголосивъ, шо водбуде ся розсрава противъ Ганнѣ и Парашцѣ Хомякъ о злочинѣ замысленого убийства. До салѣ ввели обѣ жѣнки. Они ледве ногами волочили. Ганна постарѣлае о двацѣти лѣтъ. Она операвасе на руку своей Парашки. Обѣ блѣды и нужденнѣ, змарнѣлы, обдерты. Розправа пошла своимъ ходомъ. И мати и дочка розповѣли свое горунужу въ такихъ яркыхъ словахъ, шо неодному, шо илжно слухавъ станули слезы въ очахъ. Они не водпирали си нѣчого. Убили, тай годѣ, бо вже не можна було выдержати. Судъ поставивъ защитникомъ для обѣхъ обжалованыхъ адвоката жидъ зъ уряду. Вѣнъ сидѣвъ при своимъ столуку и насампередъ прочитавъ кѣлька газетъ, шо зъ собою принѣвъ, а водтакъ взявъ ся за якусѣ илну работу, бо шпирывъ въ якѣсь наперахъ, и щосъ выисувывавъ. Певно мѣркувавъ собѣ такъ: признали си, то нема шо говорити, а та дармо, то й говорити не варто.

Теперъ ставъ грома кидати на обжалованыхъ. Говоривъ, шо супольна моральность тецеръ дуже низько упала, бо ось жѣнка и дочка убиваютъ мужа и батька въ такй жестокой способѣ, шо звѣръ дикй такъ-бы не зробивъ.

Повывнаходивъ на обжалованыхъ найменну дробничку, навѣтъ тое, шо въ той зимный дѣнь заходили до минку и попили ся до непамяти, ажъ позасыпляли на коритарѣ судовомъ, шо сами они паницѣ, а покѣйного Иванъ хотѣли поставити подѣ курателю, яко налогового пияницю. А предѣвъ вѣнъ бувъ колисе-то дуже поряднымъ господаремъ — а коли водтакъ розпивъ ся, то они обѣ тому причиноу, бо ему дыхати не давали, а хто мае въ хатѣ такѣ двѣ ящѣрки, якъ отей, то не дивнѣца, шо топить свос горе въ горѣвцѣ. Та най-бы вже и курателя! Та чому не зачекали, поки справа не сконччитъ ся? Тажъ ухвала судова була вже въ експедитѣ. Та ба! Имъ было илжно, щобъ самѣ могли водтакъ при чарѣ погуляти. — Зъ цѣлонъ той бесѣды выходоило, шо убитый бувъ дуже добрымъ чоловікомъ, а обжалованѣ то жѣнки безъ сердца, то настоящи чорты. Для того не заслугоутъ они на няке милосердіе, и треба ихъ воддати въ руки справедлиности, бо инакше, някто не буде певный своего житя...

Теперъ приишла черга на защитника. Але вѣнъ и не гадавъ збивати словѣ прокуратора и зрѣкъ ся голосу. Предсѣдатель, чоловікѣв горячй блиенувъ лютѣ очима на защитника, але вгамувавъ ся тай каже:

— Та скажѣть-же де-шо за ними — теперъ вамъ голосу удѣляю. Ажъ теперъ поднѣсь ся защитникъ и ставѣщѣ говорити о зѣспуту обѣчавѣвъ, здычлѣности, о браку выхованъ, та на конецъ поручивъ обжалованыхъ ласцѣ судѣвъ присяглыхъ. — Предсѣдатель ажъ подскакувавъ слушаючи такоу обороны. Коли водтакъ ставъ толкувати справу присяглымъ, то не минувъ нѣ одной черты того страшного родинного образка, щобъ нещасныхъ жѣнокъ выправдати.

Коли присяглы забравши акта пошли до своей комнаты предсѣдатель забравъ защитника въ кутикъ подѣ вѣнокъ и шенувъ ему до уха:

— Вы вартѣ того, чтобы вамъ вашъ дилмоу водобрати и въ грубѣ нимъ запалити за нянѣшну вашу оборону. Коли ихъ засудятъ, то се на выпѣи советѣи буде, если у васъ есть яка совѣсть.

ставѣ засудѣ смерти на Ганну, на двацѣти лѣтъ тяжкою вязницѣ на Парашку, бо она не мала еще двацѣти лѣтъ и не можна ей было смертию карати.

Ганна выслухала засуду обьятно. Видно, шо у ней замерли все чувства. Она выглядала якъ одно велике уличеворене терпѣне. За те дочка почувши, о шо ходѣть упала зомгла на землю. Здае ся, она надѣяласъ, шо ей выправдають. Молодѣ люде дають ей скорше надѣю увести.

Образки зъ Американского житя.

II. По „коладѣ“ въ Америкѣ. написавъ Несторъ. Нема рады, треби конечно поѣхати зѣ свяченоу водоу до мошѣ парохияна на Н. Зо двѣ мили англійскй лежала та мѣцевѣсть вѣдь самой парохии. Болото незмѣрне. Конѣ ледви вытягавъ ноги зъ густоу намоклоу глины. Уже смеркало ся, якъ мы добрали ся до першоу хаты. Хаты нашихъ честныхъ Русинѣвъ стоять на водстороню, водокроменѣи вѣдь другихъ, не начебъ говорили самѣ за себе, шо имъ не годить ся мѣшити съ хатами, въ котрыхъ жють люде не славянской породы. Змѣркували

се и властители хатѣ, тай переконаннѣшы, шо нашъ чоловікѣ безъ пятники, безъ бѣнки, въ ладѣ и порядку не може жити, тай высунули ихъ геть далеко вѣдь другихъ порядѣвишихъ, цивильзованныхъ людеи. — Принявши коня зѣ страхомъ и трепетомъ, щобъ якй лошѣферъ не водрѣзавъ, шо найменче коневѣ хвоста, зайишли мы до першоу зъ крыю хаты. Уже на порозѣ повитавъ мене ляннй чоловікѣвъ въ оригинальнѣй способѣ: обнявши мене сердечно, намагачисъ поцѣловати. Сердѣга левно думавъ, шо я привѣзъ кекъ пива, або гальяонъ виски. Колижъ вчувъ опѣсла, шо я сиѣваю „Въ Горганѣ“ дуже перепривавъ за свою надмѣрну сердечность. Увальнѣшысь зѣ обнятии незнакомого, лянного товариша, вступили мы до хаты. Добры люде вечерляли. Наоколо дового стола сидѣло може якнхъ 12 хлопѣ. На столѣ брудномъ, цирѣтокъ застеленомъ, стирчала глубока и широка миска, до котрой, якъ на коменду спѣшнѣли ложки и повертали дѣсь назадъ. Куды они повертали, годѣ было докладно розглянути, бо въ хатѣ царювала темрява, лишь маленькй каганецъ освѣтлювалъ беѣцъ стола. Газдѣня розѣвѣдали и брудна досыщувала якѣсь стрѣна въ бездонну маску — а дѣти побѣдѣ

наше почини на веѣ голосоу страшенно заводити. На привѣтъ: „Слава Иесу Христу“ воздвигалась гадья, виновныячи дальще свои обязанности. Треба було подождати. аж робучий народъ послити си, тожъ мы зайшли до другой комнаты, нѣбы до свѣтлицъ. Мала дѣтина въ колецѣ заходилась вода плачу, спочиваючи на брудныхъ лахахъ. Побочъ коликки стояло ложко, на нѣмъ въ неладѣ, подупки по подлозѣ пороскиданый старй лахи; на стѣнахъ нашй мялятинскй образъ, побочъ себе густо навѣшанъ.

По скончѣной вечерѣ за-спѣлала мы „Въ Юрданѣ“ и „Нвилъ ся еси“ оброчдючи снвчѣною водою хагу. Обернувшись, щобъ дати поцѣлувати св. крестъ, по-сачивъ я вже только газду и газдиню, тай пяного чоловіка. „Дежъ вапй хлопцъ?“ — пытаю. „Они, егомощъ повтѣкали на гору, чогось габнѣлиби си“, водкауче гадящи. Наразъ чуо великий гуркѣтъ на горѣ, неначѣбъ хага завалилась. Господарь побѣгъ пипарко на гору, а понернувши оповѣдавъ, що борданеры ховаючися по всѣхъ кугахъ передъ егомощемъ завалили печь!

Мы выйшли зъ хагы, всѣля на богу и пустились домѣвъ. Родѣ було дальше ходити по колядѣ. Нѣчого лѣпшого не можъ було въ другихъ хатахъ сподѣвати ся. По дорогѣ роздумовавъ я надъ житемъ тыхъ бѣдолахѣвъ, що такъ красный грѣшь зарабатють, а такъ нужденно жыють — ажъ наразъ розлягъ ся выстрѣль одень, другий и третій. Куля свиснула попри ухо, продрѣвивши крыту богу. Кѣнь, що певно вже неразъ чувъ таку музику погнавъ гальономъ и насъ обгрѣсканыхъ болотомъ въ чверть години завѣзъ до дому...

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛТИЧНЙ.

Що тамъ зъ войною? Будуть бити ся? — Якъ теперъ рѣчи стоять, то певно нѣ. То такъ, видите, зъ початку кожый розкокурѣчь ся, але по якѣмсь часѣ розваживъ, що пусто въ кищени а ще и непорядкъ въ власной хатѣ, тай давъ спокѣй. Оно и до того йде, але хто то може знати, що може стати ся, бѣда не спить.

Сварцѣ межъ Америкою а Англицю ще нема кѣнѣця. Перше хотѣвъ Пана Римскй обѣ погодити, але Англія не пристала на то, лишь сказала, що она сама погодить ся зъ Венецуелею. Теперъ зновъ похочуе водкупити водъ Венецелѣ ту частину землѣ, про котру посварилась зъ Америкою. Америка зновъ не зважаетъ на то, що заблагае ся Англія, лишь робить свое. Нашъ президентъ Cleveland выбравъ комисію венецуельскую“ зъ 5 людей и ти мають за помощью докладныхъ малъ розслѣдчи, кому належитъ ся спѣржа часть, чи Венецелѣ, чи Англія. Отже не знати ще, що буде.

Зъ Испанією такожъ посье. Головный генераль, котрый проводивъ цѣлымъ войскомъ испанскимъ на Мадридъ; уступивъ, а на его мѣсто прійшовъ иншій, алѣ

не знати чому уступивъ. Може предвидѣвъ, що нема тамъ вже що робити. Здаеть ся, что то и рядъ испанскій, бо хоче продати Кубу Англія. Для того запытали — нѣбы то Испанія — президента Clevelanda, щобъ вѣтъ на то сказавъ, а вѣтъ такѣ бы водповѣвъ: Президентъ Монгое лишивъ намъ тестаментъ, що всѣ американскй землѣ належатъ ся Американцямъ, отже и островъ Куба, и стара, зѣвила баба Европа не смѣе мѣшати ся до того.

Щожъ зъ Туркомъ? Тримаетъ льолку въ зубахъ та смѣе си зъ зависти державъ европейскихъ, що черезъ те не могутъ зрѣбити порядку въ него.

НОВИНИ.

Всюды на свѣтѣ есть звычай, що часописи нотують зъ обовязку дневникарскаго голубѣйшй змѣны, якй зайдуть у другихъ газетъ. Хотяй „Ам. Русскій Вѣстникъ“ не зволивъ навѣтъ словомъ згнати про розширене рамокъ „Свободы“ — мы зъ обовязку дневникарскаго нотуемо слѣдуюче:

Въ издавничтвѣ „Амер. Русского Вѣстника“ зайшли слѣдуючи змѣны: Дотенерѣшный издатель и редакторъ П. Ю. Жатковичъ остана въ роли редактора, и издавничтво перенявъ I. Смитъ зъ Mahanoy City. Зачуваемо, що издавничтво „Ам. Р. В.“ мають перенести до Нью Йорку.

— Дня 26. с. м. водбуло ся торжественне посвящене Руско-кат. церкви въ Джон-стовнѣ, Па.

— Власта школьній въ Питсбургу постановили побольшити „вѣчній школы“ зъ 40 на 80 вечерѣвъ зъ причыны, що подобны школы дуже добре розвивають ся. Записало ся 570 учениковъ. Рускй хлопцѣ повинны всѣ записати ся, тамъ прinaryмѣй навчили бы ся английского языка порядно, котрого имъ всяды треба.

— Въ Питсбургу замкнули до „козы“ Лаврентія Ковалевского, котрый въ неприсутности родичѣвъ хотѣвъ занеспити 8 лѣтну дѣвчану.

Чтайте газету, бо зле буде, якъ не будете мати до чого взяти ся въ вольтныхъ водѣ роботы хвильхъ!

— Игн. Падеревскій, славный на цѣлый свѣтъ, пняѣтъ — заробивъ до теперъ вже суму \$82,634 — Гарна сумка. Американцѣ поналѣли, не можуть онамитати ся зъ энгулизму, зъ поводу гръ артисты. Недавно въ Chicago треба було ажъ свѣтло погнѣнти, щобъ публика розѣбилась, бо не хотѣли нѣякъ роскодити ся. Особливо женщины, хотъ въ великой части и не розумѣють ся на грѣ фортепяну, кричатъ, видють, а навѣтъ публично цѣлуютъ руки Падеревскому!

— Звѣсный богачъ и патриота польскій Е. Ержмановскій переноситъ ся на стале мешкане до Галичыны. Палату свою при Madison Ave. въ Нью-Йорку вже продавъ, такожъ зрезигновавъ зъ посады урядника фабрикаци газу.

— Говернеръ Пенсилвъ. Гастингъ хорый на нервову хоробу Брайта. На ту страшну хоробу умеръ тамтого року царь Александръ III.

— Въ копадьнѣ вугля въ Островѣ,наШлезку,поставъ отопнъ, коли богато роботниковъ було при роботѣ. Они або згорѣли або удусились.

Справы роботничѣ.

— New Kensington, Pa. Гута шклянна „Chawbers“ зѣстала замкнена на неограниченый часъ.

— Вгадоск, Pa. Въ великой фабрицѣ стали Edgar Thompson, распочались роботы въ всѣхъ водѣлахъ.

— Cleveland, Ohio. Передъ колькома днями прійшло до порозумѣня мѣжъ всѣми фирмами, затрудненными выробами желѣза. Ухвалено резолюціи, котрымъ мае ся управилити продукцію желѣза и цѣну его, а встримати надпродукцію и сѣ злй наслѣдки. Всѣ бизнѣсты надають той угоды велику вагу и кажуть, що она впыне користо на тревалый розвоій промыслу и торговлѣ.

Такой угоды всѣхъ продудентѣвъ конечно потреба, если розважимъ, якъ могучо роспановивъ ся системъ воьной конкуренци въ Сполученныхъ краяхъ Америки. Ненаситне гонене одного продуцента наперѣдъ другого въ надѣрномъ продукованю своихъ товаровъ спроваджуе густо часто безробота дуже довгй, котры въ концѣ рѣвноють ся голодови. Кождоу прецѣнь роботникови, котрый живъ послѣдними чотырма роками въ Америцѣ, вѣдоме то безроботе, знана та баечна дорожня, особливо по большыхъ мѣстахъ, котра добре дала ся въ знаки роботникамъ. А та конкуренція выказуе часомъ смѣшнй, дивнй, явища. Передъ минувшимъ Рождвомъ рѣшени выказуе касомъ смѣшнй, дивнй, явища. Передъ минувшимъ Рождвомъ рѣшени выказуе касомъ смѣшнй, дивнй, явища.

— Проф. Гарнеръ зъ Балтиморе будучй въ Африцѣ переконавъ ся, що малымають бесѣду.

— Найменше мѣсто на свѣтѣ есть „Steward City“ въ Аляскѣ. Мае грѣхѣ обывателѣвъ, зъ котрыхъ одинъ есть майоромъ мѣста а другий скваромъ и председа-телемъ радъ.

— На 739 людей въ Лондонѣ припадае 1 полицій.

— Ану, запишѣтъ собѣ „Свободу“. Прецѣнь знаете адресъ. — Въ Пенсилвеніи копають вуглѣ водѣ р. 1820. — Церковь въ Питсбургу дае великй балъ 11. лютого. Запмятайте си то!

— А що, не варта записати си „Свободу“? — Зъ Франціи посылають рѣчно до Америки 230.000 елимаковъ до ѣдження.

— Въ Сполученныхъ Державахъ продукують яйды вартости \$150,000,000 рѣчно.

ВСЯЧИНА.

Всѣ американскй споживающй продукта фальшоваый — оневѣщане комисаръ Вельсъ зъ Гарисбургъ въ своимъ рѣчномъ справозданю. Масло, сыръ, мясо, оцетъ, словомъ всю фальшущуе ся въ большой Америцѣ. Дойшло вже до того, що пр. американске мясо страило цѣлкомъ вартѣстѣ на торзѣ нѣмецкомъ. Вартѣстѣ всѣхъ продуктовъ, вытвореныхъ въ Пенсилвеніи, выносите рѣчно \$342,000,000, а кошта фальшованыхъ товаровъ выносите суму \$17,000,000. Найбольше проявляеся то дико въ заходной части Пенсилвеніи, особливо по большыхъ мѣстахъ. Въ виду того зывае державна комисія всѣхъ торговельниковъ о подмогу, щобъ зарадити тому лиху.

ДЕ-ЩО ЦѢКАВОГО.

— На пароходѣ „Natchez“ лишь женщины суть матрозами и урядниками.

— Въ Америкѣ есть 2338 жѣнокъ лѣкарами.

— Нѣмецкй цѣсаръ въ клопотѣ. Посваривъ ся и зъ державами и зъ фамилією. Нѣбы хоче тримати зъ Москалемъ.

— Читайте „Свободу“!

— Плугъ, кажуть, вынайшовъ Кантъ, а навѣтъ замки маѣтъ вѣтъ выдумати.

— Нѣмецкй цѣсаръ дуже часто ише листы до королевы Японской. Чи нема межъ ними що тайного?

— Въ Чикаго выбавъ одень полякъ другому правее око куфлемъ пива. Осторожно зъ куфлями!

— Наибольше шклянныхъ очей выробляютъ въ Тирингенѣ, въ Нѣмеччинѣ.

— Другий сынъ цѣсаря Вильгельма мае 12 лѣтъ а важитъ бѣда 101 фунтовъ, 22 фунты больше якъ наслѣдникъ трону.

— Часъ бы запремуеровати вже „Свободу“!

— Въ Индіи научае 711 миссионеровъ.

— Проф. Гарнеръ зъ Балтиморе будучй въ Африцѣ переконавъ ся, що малымають бесѣду.

— Найменше мѣсто на свѣтѣ есть „Steward City“ въ Аляскѣ. Мае грѣхѣ обывателѣвъ, зъ котрыхъ одинъ есть майоромъ мѣста а другий скваромъ и председа-телемъ радъ.

— На 739 людей въ Лондонѣ припадае 1 полицій.

— Ану, запишѣтъ собѣ „Свободу“. Прецѣнь знаете адресъ.

— Въ Пенсилвеніи копають вуглѣ водѣ р. 1820. — Церковь въ Питсбургу дае великй балъ 11. лютого. Запмятайте си то!

— А що, не варта записати си „Свободу“? — Зъ Франціи посылають рѣчно до Америки 230.000 елимаковъ до ѣдження.

— Въ Сполученныхъ Державахъ продукують яйды вартости \$150,000,000 рѣчно.

Всѣ американскй споживающй продукта фальшоваый — оневѣщане комисаръ Вельсъ зъ Гарисбургъ въ своимъ рѣчномъ справозданю. Масло, сыръ, мясо, оцетъ, словомъ всю фальшущуе ся въ большой Америцѣ. Дойшло вже до того, що пр. американске мясо страило цѣлкомъ вартѣстѣ на торзѣ нѣмецкомъ. Вартѣстѣ всѣхъ продуктовъ, вытвореныхъ въ Пенсилвеніи, выносите рѣчно \$342,000,000, а кошта фальшованыхъ товаровъ выносите суму \$17,000,000. Найбольше проявляеся то дико въ заходной части Пенсилвеніи, особливо по большыхъ мѣстахъ. Въ виду того зывае державна комисія всѣхъ торговельниковъ о подмогу, щобъ зарадити тому лиху.

СТРѢЧА

У подножѣ Апенѣновъ *) Вужомъ потягъ ве ся, А въ нѣмъ руска депутатія Въ вѣчный Римъ везе ся. Въ першѣй клясѣ зъ Владыками свѣтлы крилошане, А въ четвѣртой дробне попство Та колька сельновѣ.

На стациі межигорской Потягъ становитъ ся Воды набратъ, а тлумъ людей До него валить ся!

Наче дикй Индіяне, Що трень нападють: Обступили, не можуть Лишь просить, благодаритъ.

Милостынѣ Христа ради Та по руски просить: Въ рѣной мовѣ бѣду власну Предъ свѣтомъ голосать.

Якъ довелось бѣдолахамъ Голоднымъ, обдертымъ Утѣкати зъ своей землѣ, Щобъ на чужой вмерти!...

Здивований паломники Ямужну подали И нещасну юрбу нагу Цѣкаво спытали:

Тя звѣдки вы добры люде Яка ваша доля? Якимъ робомъ довелось вамъ Гинуть середъ поля?

На се старецъ сѣдоглавыи Слезы обтирае, Да сѣ поклономъ на пытане Такъ водповѣдае:

Мы Русины зъ Галичыны, Австрійскй подданы, Зъ землѣ нашихъ прапрадѣдовъ Днесъ голодомъ гданы.

У далеку йдемъ краину Хлѣбонька шукати... Осѣту письма водѣ старостѣвъ:

Намъ воьно вмирати... За нашпортѣмъ — розумѣеся Хранъ Боже безъ того, На другий свѣтъ не допустятъ Русина слѣпного.

Хитрый нѣмецъ, ляхъ та жидъ Нашъ край намъ забрали А насъ въ ярмо невѣольпче Водъ вѣксѣвъ запрягли!...

Нѣмецъ шкуру дре а хвалить: „Die treuen Ruthenen“; Все обѣця правду зрѣбиль: Alles was wir koennen. **)

Мовъ собака на прпнопѣ Ляхъ бреше проклятый, Зъ нѣмця ласки насъ кусаетъ Грѣзе до завяття.

Жита зъ 1,890,345 акровъ, зѣбрано 27,210,000 бушлѣвъ; пересѣчно 14'4 бушлѣвъ зъ акра. Цѣна 44 цент.

Пшеницѣ озимѣ зъ 22,609,322 акровъ, зѣбрано 261,242,000 бушлѣвъ; пересѣчно 11'52 бушлѣвъ зъ акра.

Пшеницѣ ярой, зъ 11,438,010 акровъ, зѣбрано 205,861,000 бушлѣвъ; пересѣчно 18 бушлѣвъ зъ акра. Цѣна пшеницѣ на фармѣ 50'9 цент.

Вѣса зъ 27,878,406 акровъ, зѣбрано 824,444,000 бушлѣвъ; пересѣчно 29'4 бушлѣвъ зъ акра. Цѣна на фармѣ 19'17 цент.

Ячменю зъ 3,299,983 акровъ, зѣбрано 87,573,000 бушлѣвъ; пересѣчно 24'1 бушлѣвъ зъ акра. Цѣна 33'7 цент.

Гречки зъ 763,277 акровъ, зѣбрано 15,341,000 бушлѣвъ; пересѣчно 20'1 бушлѣвъ зъ акра. Цѣна 45'2 цент.

Бульбы (комперѣвъ) зъ 23,954,52 акровъ, зѣбрано 397,237,000 бушлѣвъ; пересѣчно 100'6 бушлѣвъ зъ акра. Цѣна на фармѣ пересѣчно 26'6 цент.

Оригинальные самоубійство.

Якйсь купецъ въ Волочпскахъ, близько Галичыны, бо на самой граници, водобрывъ собѣ жыте въ слѣдуючий способъ:

Вѣойшовъ въ печь и тамъ застрѣливъ ся. Небѣщникъ зѣставивъ картку такоу змѣсту: „Живъ-емъ грѣшно, умираю смѣшно“. — Не такъ смѣшно, якъ глупо!

СТРѢЧА

У подножѣ Апенѣновъ *) Вужомъ потягъ ве ся, А въ нѣмъ руска депутатія Въ вѣчный Римъ везе ся. Въ першѣй клясѣ зъ Владыками свѣтлы крилошане, А въ четвѣртой дробне попство Та колька сельновѣ.

На стациі межигорской Потягъ становитъ ся Воды набратъ, а тлумъ людей До него валить ся!

Наче дикй Индіяне, Що трень нападють: Обступили, не можуть Лишь просить, благодаритъ.

Милостынѣ Христа ради Та по руски просить: Въ рѣной мовѣ бѣду власну Предъ свѣтомъ голосать.

Якъ довелось бѣдолахамъ Голоднымъ, обдертымъ Утѣкати зъ своей землѣ, Щобъ на чужой вмерти!...

Здивований паломники Ямужну подали И нещасну юрбу нагу Цѣкаво спытали:

Тя звѣдки вы добры люде Яка ваша доля? Якимъ робомъ довелось вамъ Гинуть середъ поля?

На се старецъ сѣдоглавыи Слезы обтирае, Да сѣ поклономъ на пытане Такъ водповѣдае:

Мы Русины зъ Галичыны, Австрійскй подданы, Зъ землѣ нашихъ прапрадѣдовъ Днесъ голодомъ гданы.

У далеку йдемъ краину Хлѣбонька шукати... Осѣту письма водѣ старостѣвъ:

Намъ воьно вмирати... За нашпортѣмъ — розумѣеся Хранъ Боже безъ того, На другий свѣтъ не допустятъ Русина слѣпного.

Хитрый нѣмецъ, ляхъ та жидъ Нашъ край намъ забрали А насъ въ ярмо невѣольпче Водъ вѣксѣвъ запрягли!...

Нѣмецъ шкуру дре а хвалить: „Die treuen Ruthenen“; Все обѣця правду зрѣбиль: Alles was wir koennen. **)

Мовъ собака на прпнопѣ Ляхъ бреше проклятый, Зъ нѣмця ласки насъ кусаетъ Грѣзе до завяття.

Жита зъ 1,890,345 акровъ, зѣбрано 27,210,000 бушлѣвъ; пересѣчно 14'4 бушлѣвъ зъ акра. Цѣна 44 цент.

Пшеницѣ озимѣ зъ 22,609,322 акровъ, зѣбрано 261,242,000 бушлѣвъ; пересѣчно 11'52 бушлѣвъ зъ акра.

Пшеницѣ ярой, зъ 11,438,010 акровъ, зѣбрано 205,861,000 бушлѣвъ; пересѣчно 18 бушлѣвъ зъ акра. Цѣна пшеницѣ на фармѣ 50'9 цент.

Вѣса зъ 27,878,406 акровъ, зѣбрано 824,444,000 бушлѣвъ; пересѣчно 29'4 бушлѣвъ зъ акра. Цѣна на фармѣ 19'17 цент.

Хотъ вѣтъ зъ нами ирива-заныи До нѣмецкой буды, Ему часто вуршта дають, Насъ копають всюды...

Въ очахъ нашихъ воротѣвъ Мы, посла Дарвина, Въ вѣковѣчной эволюциі — Последна скотина

Изъ котрой образивъ ся На видъ чоловіка: Нѣмецъ, мадаръ, жидъ, ляхня, Баденюковъ кляка.

Мавъ я сыновъ, грѣхъ секо-ловъ, Згинули у Боснѣ, Та за те ще панъ комисаръ Здеръ зъ мене холошнѣ.

За податокъ шкуру деруть Та за всаки драчи, А въ хатѣ, жидъ, хлѣпской сидитъ Пейсатый смердчый.

Руси дѣти идуть зъ торбами Въ свѣтъ хлѣба прохати, Ахъ! Боже нашъ, коли онасъ Мешъ Ты памятаи?!...

Ось и внука сироту Взять я изъ собоу, Може скорше Богъ змилуеся Надъ нимъ и надъ мноу.

Може колисъ вѣтъ роскаже Свѣту нашй муки, Якъ Галицку Русь распяли На крестѣ вражй руки.

Чи намъ требабъ мандрувати Въ якусь Бразилію? И неznати въ какой землі Кости нашй стѣлють?

Нужду нашу хто опише, Нашу скитанину? А ти муки, якъ згадаемъ За нашу краину!...

А дежъ Вѣсъ такъ Богъ про-вадитъ Сли спытати смѣю, Може зъ нами до Параны Въ тую Бразилію?

— Мы въ Римѣ ѣдемъ поди-гувати За всѣ добродѣства, Що на нашу Русь силывають Черезъ роковъ триста!

Машиниста на ти слова Свиснувъ на машинѣ Рушивъ далѣ мовлячи: „Stupidi Rutheni“... ***)

Don Miguel агентъ бразилійскй. ***) Stupidi Rutheni се значать глупй Русины въ покорній.

Въ поезіи описуеся стрѣ-ча рускихъ богомольцѣвъ до Риму въ честь 300 лѣтної рѣчницѣ уніи зъ бѣдными рускими емигрантами до Бразилии. Однй прокланя-ють, а другй вѣтъ дадутъ за те саме. Чи не прѣзвѣ?

Руска церковь въ Пѣтсбургъ дае

ВЕЛИКЙ БАЛЬ въ Turner Hall на 18 улцѣ S. S. **дня 11. Лютого 1896.** Початокъ о год. 7-ой веч. Найлѣпша музика. Вступѣ 50 цент. Дама сама 25 цент.

Кандидуютъ слѣдуючй о-соби на урядниковъ:

JOHN BEDNARSKI на констабля ROBERT J. McLAIN на директора школь. PETRICK D. BRENNEN ED. FOLEY на „Supervises“.

Русины, горожане амери-канскй, голосуите на по-данй имени!

*) Апенѣны се пасмо горѣ въ Италия.

**) Все що можемо.

Три якъ родні враты.

О. Федьковича.
(Дальше).
IX.
Лежу я въ ложку та думаю, коло мене сидитъ жандаръ та ложку курить.
— Чого, каже, такъ задумавъ ся сердце?
— Чижъ нема чого? кажу.
— Не жури ся брате, Богъ батько. Лихо мине, гараздъ буде.
— Хто бы збагъ, кажу, що зъ монимъ братомъ стало ся; кобы го ще хоть живого застати.
— Абы ты, та я здоровъ, каже жандаръ.
Мене неначе ножемъ утокъ. — Або вы знаете? кажу.
— Твого брата учора тыждень ховали. — Тай сплававъ.
— Або вы, кажу. мого брата знали?
— Я, каже, не мавъ вѣрнѣшого товариша на цѣлой сѣй вашой Буковинѣ.
— А вы-жъ зъ водколя?
— Я? О я здалеку, друже, я ажъ зъ тои великои Нѣмеччины. Не будешъ знати.
— А такъ — якъ жежъ вы познались зъ Онуфрѣемъ?
— Я неразъ, каже, у васъ на квартирѣ стоявъ; отъ и познали ся. Якъ то було таку щирю та люблю душу не любити! Царство ему небесне.
— А сестры мои, не знаете, чи прийшла хоть одна до дому? бо братъ менѣ писавъ, що обѣ въ наймахъ.
— Въ наймахъ, каже жандаръ, а самъ такъ и по червонѣвъ!
Чудно менѣ, та дивно менѣ.

X.

Другой днини уже менѣ лѣпше. Богу дякувати: зобравъ ся та й хочу йти.
— Жди, каже жандаръ, по тебе заразъ вѣвъ приѣде. За годинку приѣхавъ вѣвъ; сѣвъ я тай пѣхавъ.
А домѣвъ якъ прийшовъ, то мало зъ ума не зѣйшовъ, такъ то я заставъ. Въ хатѣ студѣнъ; неня лежить на печи ледви жива, Василько пригорнувъ са до неи, та просить хлѣбца дрожучи: а и на дверь.
— Добрый день вамъ, ненько, що дѣете?
— Чи то ты тамъ сынку? Дай же Боже тобѣ здоровья, що прийшовъ, а то и вже не гадала зъ тобовъ ся видѣти. Гину, сынку, зъ студени, та зъ голоду.
Я скинувъ борше драгтову мою плащину, тай окривъ неню, а самъ ухопивъ сокиру, що стояла за лавовъ, та въ лѣвъ! За малу годинку були и дрова въ хатѣ, и огонь гарный у печѣ. Для роднои неньки борзо дровця рубаютъ си!...
— О простибогъ же тобѣ, сынку, кажутъ неня, скоро почувли огонь въ печи. Ходи сюда, душко, най тебе переблагодарю!
Поблагодарюли.
— А коли, кажу, Онуфрѣя прятала?
— Передъ учера тыждень минувъ, кажутъ неня.
— А що казавъ, якъ умиравъ?
— Нѣчого не кизавъ, сынку мой, лишъ увъ-одно тебе сподѣвавъ ся — дождавъ. Нема — каже — Иваничка, нема братика мого

XI.

Другой днини помѣвъ я до жиды.
Давай, кажу, на роботу!
— Коли хочъ, а ты бери на сяжнѣ, каже жидъ.
— Нѣчо, кажу, возьму и на сяжнѣ. — Взавъ три корѣцъ хлѣба, взявъ соли, взявъ грошей, роблю, такъ роблю, ажъ потъ кровавый зъ мене иде! а менѣ здавалось, що це не робота, а играшка: для роднои неньки не має тяжкои работы...
Роблю я оденъ тыждень въ неп, роблю другий, ажъ тутъ приѣгае дитина плачучи.
— Бадичку, — каже идѣтъ до хаты, бо неня дуже слабъ.
Покинувъ роботу, бѣжу. Приѣбгаю домѣвъ, ажъ неня вже безъ душѣ. И свѣчки не було кому въ руки дати. Оттаке то бѣдному!... „А чомужъ ты менѣ, сынку, давно не давъ знати?“ лаю я на хлопця.
— Я хотѣвъ бадичку, колижъ бо неня увъ-одно мене не пускали — повѣтуе хлопцевъ, плачучи. Вы, нечко слабъ, я поду за бадичкомъ у лѣвъ? „Не иди, сынку, кажутъ неня, а то ще тебе собаки де нападутъ та перещуда. Не йди, сынку, я не слабенъка“.
(Дальше буде)

АНДРЕЙ ГАРАКСИМЪ

(Andro Haraksym)
333 Market Str.
Mt. Carmel, Pa.
— Рускій швецъ. —
— Всякй новй работы и на правки выконуе дуже порядно.

ЮЛІАНЪ КОПЫСТЯНСКІЙ

Гаврилъ Малинякъ
Гуртовный складъ (Wholesale)
20 Market str.
SHAMOKIN, A.
Мають завсѣгда на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвкахъ зъ наилучшихъ броварѣвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры наилучшого гатунку

Братя! заставляйте у своихъ.

Добры вечеръ, друже мой! — Добры вечеръ, свате! А ку такъ спиташе? — Да гала ша, брате!
— Да гала ша, брате!
— Да гала ша, брате!
— Да гала ша, брате!
— Да гала ша, брате!

М. ROTHSCHILD,

642 E. Sunbury Str.
SHAMOKIN, PA.
Великій складъ всякого рода убранный для старшихъ и для дѣтей. Капелюхи, шапки и всякй другй рѣчи того рода въ наилучшомъ гатунку, въ низкихъ цѣнахъ.

Ю. Ципчикъ и Г. Трохановскій.

46. Second Str.
MT. CARMEL, PA.
На цѣле мѣсто одна, однѣ-сенька руска бучерня. Мясю все свѣже и добре. — Розвозять въ часъ и скоро. Люди добры, чижъ вѣчно будемо вспомагати чужихъ?

М. G. SHIFF

Кандидатъ на конетабля. Чоловѣкъ поважный и честный. **Голосуйте на него.**

Бенедикъ Талпашъ

(BENEDICT TALPASZ)
Russian Meat Market Co.
Pine Str.
напротивъ руской плебаніи. Только оденъ ии цѣло мѣсто рускій бучеръ. Продае все свѣже мясю и волове и телаче и вепровину. Розвозить въ часъ.
Братя Русины! Спомагайте себе все вѣспольно на кождомъ кроцѣ, а будутъ зъ насъ люди!

Михаилъ Бачинскій,

SHAMOKIN, PA.
Учитель.
Nr. 246 S. Pearl Str.
Пологоджуе всякй справы для нашихъ людей, котрѣ водносятся лядо старого краю. Пшше листы, полагаджае контракты купни и продажи грунтовъ, якъ въ загалѣ всякй справы входячй въ кругъ дѣланы американьского, приватного нотаря.

T. TALPASZ,

Рускій Реставраторъ — и — готельничій 246 PEARL STR. SHAMOKIN, PA. Недалеко руской плебаніи.

Dr. JOHN SZLUPAS,

Office: 421 Penn Ave Telephone: 1613. SCRANTON, PA. АПТИКА СЛОВЕНСКА. Лѣчитъ всякй хоробы въ корѣзкомъ часѣ и успѣшно. Поручаемо сего доброго лѣкаря нашимъ братьямъ Русинамъ.

D. SALEY

102, Essex str. JERSEY CITY N. J.
Продае книжки рускй: ПОЛИТВОСЛОВЫ, біблія, ЖИТІЯ СВЯТЫХъ, всякй популярный научный брошюры и другй рускй книжки. Календари на 1896-ый рокъ по 40 и 50 цнт. Буквари по 20 цнт.

JOS. WOLF.

SHAMOKIN, PA.
The Standard Dispensation.
Наибольшій складъ убранный на цѣле мѣсто, такъ для старшихъ, якъ и для дѣтей. Убранный найрозличнѣйшого доброго гатунку и найновѣйшого крою, завсѣгда суютъ на складѣ до выбору. Оверковты въ цѣнѣ отъ \$2.50 до \$15.00 Цѣле вознае убранный для мужчицъ можна достати въ цѣнѣ почваши отъ \$7.00 и выже. Великій складъ канешюховъ, шапокъ, сорочокъ и друтихъ потрібныхъ рѣчей до убранны са. Кто хоче добре и красно убраться нехай сѣзшитъ до: **Іоса Волфа** на Shamokin Str. N-го 703.

Dr. F. J. MEEK,

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin & Chesnut str.
Одинокій лѣкарь, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчитъ всякй хоробы совѣстно и въ корѣзкомъ часѣ. Особливо невѣранный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

THE LYNDBURST,

Shamokin Str. РУСКА РЕСТАВРАЦІЯ. **Євретъ Лучковецъ** **Иванъ Стѣора**
Міють завсѣгда дуже смачный на способъ краевый приладженій снѣдния, обѣды и вечерѣ, теплѣ и зимній перекуски (lunch), пиво, горѣвки, вина, лѣкеры наилучшого гатунку. Услуга пыльна и солѣдна. **Памятайте на своихъ!**
РУСКА ТОРГОВЛЯ (Creek Store Company)
415 Shamokin Str. въ ШАМОКІНЪ ПА
Поручае мѣсцевымъ Русинамъ и на околицю своѣй богатый складъ всякого рода викувалѣвъ и майнерскихъ зварядѣвъ.
Е тутъ мясю И лопата, Суть и скпрнѣ И гербата,
Перецъ, гвозды и кобасы Мука, крохмаль, солонина Мыски, горшки всѣ овощи Зеленина и сушенна. Е чернушка, Е петрушка.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПІЕМЦЯ ПОХО. РОНОВЪ.
300 PEARL and MULBERRY str. SHAMOKIN PA. и въ MT. CARMEL, PA. 229-231 E. South Hickory st. Удавайте ся въ потребѣ до него.
РУСКІЙ КОМ. ШТОРЪ 727 Commerce str. SHAMOKIN PA. Манагеры: **Михаилъ Лабовскій** **Михаилъ Колодѣй**
Всякй товары наилучшого сорта, дуже тунй **Родимѣ! не спомагайте жидѣвъ, але своихъ братьѣвъ!**
Александръ Галабурда (ALEX HALABURDA)
Рускій одинокій готель, (недалеко ліагиского діпа) въ MT. CARMEL, PA. Готель чистенькій зѣ всякими выгодами. Пиво, вѣсѣа, темперъ и другй напитки все свѣже и наилучшого гатунку. Услуга чемна. Складчикъ великій и мзай послѣ выгоды. А все незвычайно тано. Всякй перекуски, якъ такоже обѣды и вечерѣ можна достати. **Спробуйте только, а пера себе самыхъ подѣомогати! во де няде не зайдете**

PETRO SERAFIN

Петро Серафинъ
424 Shamokin Str.
Рускій готель.
Мае пиво, виску и всякй другй здоровй напитокъ. Готель чистенькій, услуга порядна, честна и солѣдна. **Вже часъ покинути чужихъ, а себе самыхъ подѣомогати! во де няде не зайдете**

I. H. TONKAY

POTTSVILLE, PA. (Недалеко Редінского діпа.)
Крайны не забудте зъ цѣлымъ довѣрїемъ звернутисъ въ разѣ потреби до нашего земляка.
I. H. TONKAY отворивъ нову канцелярію недалеко редінского діпа въ Pottsville, Pa.
Посылае грошѣ до кождой части свѣта скоро, тань и беспечно. Продае шіфкарты на кожду лінію.
Потребуете зробити контрактъ, або повномочіе зайдѣтъ до I. H. Tonkay въ Pottsville, Pa., недалеко редінского діпа.
I. H. TONKAY мае на складѣ: рускй, словенскй и польскй молитвеники, — такоже великій читанки и календарѣ — въ Pottsville, Pa., недалеко редінского діпа.

W. CENTER ST.

SHENANDOAN PA
ФАБРИКАНТЪ ПРАГОРѢВЪ (фаявъ Хоругоръ, Одзнакъ часовъ, Шапокъ для Братѣвъ)
Фана для парады зъ наилучшого едвату; чотыри и повѣ черезъ шесть и цѣль етопъ со всема приборами \$25, и 26.75
Цінапримъ больша 4 наилучшого матерія по \$32.00 \$35.00 \$45.00 и \$50.00
Ціпшѣтъ по цѣнпккы и по пробу до:
R. H. MORGAN
9 W. Centre Str., SHENANDOAN, Pa.

GREEK I RIM KAT. SPOLOK

SV. AR. MICHAEL SHEFFIELD, PA.

Dr. JOHN SZLUPAS,

Office: 421 Penn Ave Telephone: 1613. SCRANTON, PA. АПТИКА СЛОВЕНСКА. Лѣчитъ всякй хоробы въ корѣзкомъ часѣ и успѣшно. Поручаемо сего доброго лѣкаря нашимъ братьямъ Русинамъ.

JOS. WOLF.

SHAMOKIN, PA.
The Standard Dispensation.
Наибольшій складъ убранный на цѣле мѣсто, такъ для старшихъ, якъ и для дѣтей. Убранный найрозличнѣйшого доброго гатунку и найновѣйшого крою, завсѣгда суютъ на складѣ до выбору. Оверковты въ цѣнѣ отъ \$2.50 до \$15.00 Цѣле вознае убранный для мужчицъ можна достати въ цѣнѣ почваши отъ \$7.00 и выже. Великій складъ канешюховъ, шапокъ, сорочокъ и друтихъ потрібныхъ рѣчей до убранны са. Кто хоче добре и красно убраться нехай сѣзшитъ до: **Іоса Волфа** на Shamokin Str. N-го 703.

Dr. F. J. MEEK,

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin & Chesnut str.
Одинокій лѣкарь, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчитъ всякй хоробы совѣстно и въ корѣзкомъ часѣ. Особливо невѣранный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

THE LYNDBURST,

Shamokin Str. РУСКА РЕСТАВРАЦІЯ. **Євретъ Лучковецъ** **Иванъ Стѣора**
Міють завсѣгда дуже смачный на способъ краевый приладженій снѣдния, обѣды и вечерѣ, теплѣ и зимній перекуски (lunch), пиво, горѣвки, вина, лѣкеры наилучшого гатунку. Услуга пыльна и солѣдна. **Памятайте на своихъ!**
РУСКА ТОРГОВЛЯ (Creek Store Company)
415 Shamokin Str. въ ШАМОКІНЪ ПА
Поручае мѣсцевымъ Русинамъ и на околицю своѣй богатый складъ всякого рода викувалѣвъ и майнерскихъ зварядѣвъ.
Е тутъ мясю И лопата, Суть и скпрнѣ И гербата,
Перецъ, гвозды и кобасы Мука, крохмаль, солонина Мыски, горшки всѣ овощи Зеленина и сушенна. Е чернушка, Е петрушка.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПІЕМЦЯ ПОХО. РОНОВЪ.
300 PEARL and MULBERRY str. SHAMOKIN PA. и въ MT. CARMEL, PA. 229-231 E. South Hickory st. Удавайте ся въ потребѣ до него.
РУСКІЙ КОМ. ШТОРЪ 727 Commerce str. SHAMOKIN PA. Манагеры: **Михаилъ Лабовскій** **Михаилъ Колодѣй**
Всякй товары наилучшого сорта, дуже тунй **Родимѣ! не спомагайте жидѣвъ, але своихъ братьѣвъ!**
Александръ Галабурда (ALEX HALABURDA)
Рускій одинокій готель, (недалеко ліагиского діпа) въ MT. CARMEL, PA. Готель чистенькій зѣ всякими выгодами. Пиво, вѣсѣа, темперъ и другй напитки все свѣже и наилучшого гатунку. Услуга чемна. Складчикъ великій и мзай послѣ выгоды. А все незвычайно тано. Всякй перекуски, якъ такоже обѣды и вечерѣ можна достати. **Спробуйте только, а пера себе самыхъ подѣомогати! во де няде не зайдете**

PETRO SERAFIN

Петро Серафинъ
424 Shamokin Str.
Рускій готель.
Мае пиво, виску и всякй другй здоровй напитокъ. Готель чистенькій, услуга порядна, честна и солѣдна. **Вже часъ покинути чужихъ, а себе самыхъ подѣомогати! во де няде не зайдете**

I. H. TONKAY

POTTSVILLE, PA. (Недалеко Редінского діпа.)
Крайны не забудте зъ цѣлымъ довѣрїемъ звернутисъ въ разѣ потреби до нашего земляка.
I. H. TONKAY отворивъ нову канцелярію недалеко редінского діпа въ Pottsville, Pa.
Посылае грошѣ до кождой части свѣта скоро, тань и беспечно. Продае шіфкарты на кожду лінію.
Потребуете зробити контрактъ, або повномочіе зайдѣтъ до I. H. Tonkay въ Pottsville, Pa., недалеко редінского діпа.
I. H. TONKAY мае на складѣ: рускй, словенскй и польскй молитвеники, — такоже великій читанки и календарѣ — въ Pottsville, Pa., недалеко редінского діпа.

W. CENTER ST.

SHENANDOAN PA
ФАБРИКАНТЪ ПРАГОРѢВЪ (фаявъ Хоругоръ, Одзнакъ часовъ, Шапокъ для Братѣвъ)
Фана для парады зъ наилучшого едвату; чотыри и повѣ черезъ шесть и цѣль етопъ со всема приборами \$25, и 26.75
Цінапримъ больша 4 наилучшого матерія по \$32.00 \$35.00 \$45.00 и \$50.00
Ціпшѣтъ по цѣнпккы и по пробу до:
R. H. MORGAN
9 W. Centre Str., SHENANDOAN, Pa.

GREEK I RIM KAT. SPOLOK

SV. AR. MICHAEL SHEFFIELD, PA.

Dr. JOHN SZLUPAS,

Office: 421 Penn Ave Telephone: 1613. SCRANTON, PA. АПТИКА СЛОВЕНСКА. Лѣчитъ всякй хоробы въ корѣзкомъ часѣ и успѣшно. Поручаемо сего доброго лѣкаря нашимъ братьямъ Русинамъ.

JOS. WOLF.

SHAMOKIN, PA.
The Standard Dispensation.
Наибольшій складъ убранный на цѣле мѣсто, такъ для старшихъ, якъ и для дѣтей. Убранный найрозличнѣйшого доброго гатунку и найновѣйшого крою, завсѣгда суютъ на складѣ до выбору. Оверковты въ цѣнѣ отъ \$2.50 до \$15.00 Цѣле вознае убранный для мужчицъ можна достати въ цѣнѣ почваши отъ \$7.00 и выже. Великій складъ канешюховъ, шапокъ, сорочокъ и друтихъ потрібныхъ рѣчей до убранны са. Кто хоче добре и красно убраться нехай сѣзшитъ до: **Іоса Волфа** на Shamokin Str. N-го 703.

Dr. F. J. MEEK,

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin & Chesnut str.
Одинокій лѣкарь, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчитъ всякй хоробы совѣстно и въ корѣзкомъ часѣ. Особливо невѣранный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

THE LYNDBURST,

Shamokin Str. РУСКА РЕСТАВРАЦІЯ. **Євретъ Лучковецъ** **Иванъ Стѣора**
Міють завсѣгда дуже смачный на способъ краевый приладженій снѣдния, обѣды и вечерѣ, теплѣ и зимній перекуски (lunch), пиво, горѣвки, вина, лѣкеры наилучшого гатунку. Услуга пыльна и солѣдна. **Памятайте на своихъ!**
РУСКА ТОРГОВЛЯ (Creek Store Company)
415 Shamokin Str. въ ШАМОКІНЪ ПА
Поручае мѣсцевымъ Русинамъ и на околицю своѣй богатый складъ всякого рода викувалѣвъ и майнерскихъ зварядѣвъ.
Е тутъ мясю И лопата, Суть и скпрнѣ И гербата,
Перецъ, гвозды и кобасы Мука, крохмаль, солонина Мыски, горшки всѣ овощи Зеленина и сушенна. Е чернушка, Е петрушка.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПІЕМЦЯ ПОХО. РОНОВЪ.
300 PEARL and MULBERRY str. SHAMOKIN PA. и въ MT. CARMEL, PA. 229-231 E. South Hickory st. Удавайте ся въ потребѣ до него.
РУСКІЙ КОМ. ШТОРЪ 727 Commerce str. SHAMOKIN PA. Манагеры: **Михаилъ Лабовскій** **Михаилъ Колодѣй**
Всякй товары наилучшого сорта, дуже тунй **Родимѣ! не спомагайте жидѣвъ, але своихъ братьѣвъ!**
Александръ Галабурда (ALEX HALABURDA)
Рускій одинокій готель, (недалеко ліагиского діпа) въ MT. CARMEL, PA. Готель чистенькій зѣ всякими выгодами. Пиво, вѣсѣа, темперъ и другй напитки все свѣже и наилучшого гатунку. Услуга чемна. Складчикъ великій и мзай послѣ выгоды. А все незвычайно тано. Всякй перекуски, якъ такоже обѣды и вечерѣ можна достати. **Спробуйте только, а пера себе самыхъ подѣомогати! во де няде не зайдете**

PETRO SERAFIN

Петро Серафинъ
424 Shamokin Str.
Рускій готель.
Мае пиво, виску и всякй другй здоровй напитокъ. Готель чистенькій, услуга порядна, честна и солѣдна. **Вже часъ покинути чужихъ, а себе самыхъ подѣомогати! во де няде не зайдете**

I. H. TONKAY

POTTSVILLE, PA. (Недалеко Редінского діпа.)
Крайны не забудте зъ цѣлымъ довѣрїемъ звернутисъ въ разѣ потреби до нашего земляка.
I. H. TONKAY отворивъ нову канцелярію недалеко редінского діпа въ Pottsville, Pa.
Посылае грошѣ до кождой части свѣта скоро, тань и беспечно. Продае шіфкарты на кожду лінію.
Потребуете зробити контрактъ, або повномочіе зайдѣтъ до I. H. Tonkay въ Pottsville, Pa., недалеко редінского діпа.
I. H. TONKAY мае на складѣ: рускй, словенскй и польскй молитвеники, — такоже великій читанки и календарѣ — въ Pottsville, Pa., недалеко редінского діпа.

W. CENTER ST.

SHENANDOAN PA
ФАБРИКАНТЪ ПРАГОРѢВЪ (фаявъ Хоругоръ, Одзнакъ часовъ, Шапокъ для Братѣвъ)
Фана для парады зъ наилучшого едвату; чотыри и повѣ черезъ шесть и цѣль етопъ со всема приборами \$25, и 26.75
Цінапримъ больша 4 наилучшого матерія по \$32.00 \$35.00 \$45.00 и \$50.00
Ціпшѣтъ по цѣнпккы и по пробу до:
R. H. MORGAN
9 W. Centre Str., SHENANDOAN, Pa.

GREEK I RIM KAT. SPOLOK

SV. AR. MICHAEL SHEFFIELD, PA.

Dr. JOHN SZLUPAS,

Office: 421 Penn Ave Telephone: 1613. SCRANTON, PA. АПТИКА СЛОВЕНСКА. Лѣчитъ всякй хоробы въ корѣзкомъ часѣ и успѣшно. Поручаемо сего доброго лѣкаря нашимъ братьямъ Русинамъ.

JOS. WOLF.

SHAMOKIN, PA.
The Standard Dispensation.
Наибольшій складъ убранный на цѣле мѣсто, такъ для старшихъ, якъ и для дѣтей. Убранный найрозличнѣйшого доброго гатунку и найновѣйшого крою, завсѣгда суютъ на складѣ до выбору. Оверковты въ цѣнѣ отъ \$2.50 до \$15.00 Цѣле вознае убранный для мужчицъ можна достати въ цѣнѣ почваши отъ \$7.00 и выже. Великій складъ канешюховъ, шапокъ, сорочокъ и друтихъ потрібныхъ рѣчей до убранны са. Кто хоче добре и красно убраться нехай сѣзшитъ до: **Іоса Волфа** на Shamokin Str. N-го 703.

Dr. F. J. MEEK,

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin & Chesnut str.
Одинокій лѣкарь, славянинъ на цѣле мѣсто. Лѣчитъ всякй хоробы совѣстно и въ корѣзкомъ часѣ. Особливо невѣранный лѣкарь въ справахъ положничихъ. Говорить по англійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

THE LYNDBURST,

Shamokin Str. РУСКА РЕСТАВРАЦІЯ. **Євретъ Лучковецъ** **Иванъ Стѣора**
Міють завсѣгда дуже смачный на способъ краевый приладженій снѣдния, обѣды и вечерѣ, теплѣ и зимній перекуски (lunch), пиво, горѣвки, вина, лѣкеры наилучшого гатунку. Услуга пыльна и солѣдна. **Памятайте на своихъ!**
РУСКА ТОРГОВЛЯ (Creek Store Company)
415 Shamokin Str. въ ШАМОКІНЪ ПА
Поручае мѣсцевымъ Русинамъ и на околицю своѣй богатый складъ всякого рода викувалѣвъ и майнерскихъ зварядѣвъ.
Е тутъ мясю И лопата, Суть и скпрнѣ И гербата,
Перецъ, гвозды и кобасы Мука, крохмаль, солонина Мыски, горшки всѣ овощи Зеленина и сушенна. Е чернушка, Е петрушка.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПІЕМЦЯ ПОХО. РОНОВЪ.
300 PEARL and MULBERRY str. SHAMOKIN PA. и въ MT. CARMEL, PA. 229-231 E. South Hickory st. Удавайте ся въ потребѣ до него.
РУСКІЙ КОМ. ШТОРЪ 727 Commerce str. SHAMOKIN PA. Манагеры: **Михаилъ Лабовскій** **Михаилъ Колодѣй**
Всякй товары наилучшого сорта, дуже тунй **Родимѣ! не спомагайте жидѣвъ, але своихъ братьѣвъ!**
Александръ Галабурда (ALEX HALABURDA)
Рускій одинокій готель, (недалеко ліагиского діпа) въ MT. CARMEL, PA. Готель чистенькій зѣ всякими выгодами. Пиво, вѣсѣа, темперъ и другй напитки все свѣже и наилучшого гатунку. Услуга чемна. Складчикъ великій и мзай послѣ выгоды. А все незвычайно тано. Всякй перекуски, якъ такоже обѣды и вечерѣ можна достати. **Спробуйте только, а пера себе самыхъ подѣомогати! во де няде не зайдете**

PETRO SERAFIN

Петро Серафинъ
424 Shamokin Str.
Рускій готель.
Мае пиво, виску и всякй другй здоровй напитокъ. Готель чистенькій, услуга порядна, честна и солѣдна. **Вже часъ покинути чужихъ, а себе самыхъ подѣомогати! во де няде не зайдете**